

ДЗЕБЫСАТЫ М. Т.



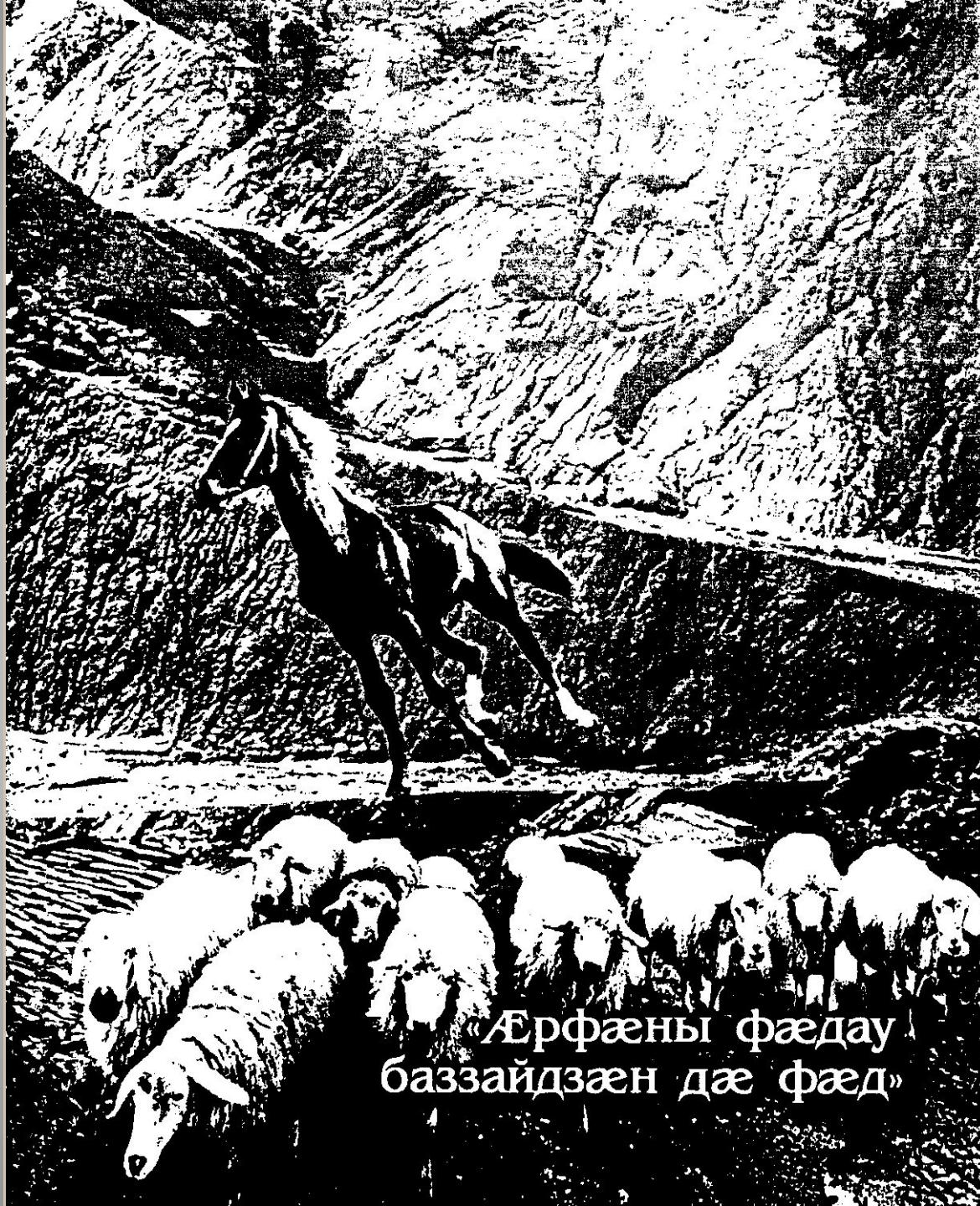
Дзөуджыхъөуы 45-өөм мунисипалон
гимназы ирон сөвзаг сөмө литературәйи
ахуыргөнөг

Урок – презентаци «Хъуамө царды рөсугъд фөд ныууадzon...»



Брытъиаты Елбыздыхъойы трагеди «Хазби»-
мө гөсгө 8-өм къласы





«Әрфәнің фәедау
баззайдзән дәе фәед»



ПРЕМЬЕРА

БРЫТЫАТЫ Е.

ХАЗБИ

ТРАГЕДИЯ



Нæ драматургийы сæрæвæрæн трагеди “Хазби”
Елбыздыхъойы сфæлдыстады дæр, стæй нæ
литературæйы историйы дæр ахсы сæрмагонд
бынат.

Мæрзойты Сергей

УРОЧЫ НЫСАНТАӘ:

1. Райхалын уацмысы мидис, йәе сөйраг идейә сөрибарыл тох көнүн, национ иудзинадыл көй у, уый бамбарын көнүн ахуырдзаутөн.
2. Хъайтарты фәлгонцтыл әрдзурын.
3. Ахуырдзауты зәрдәеты гуырын көнүн уарзондзинад Фыңдыбәестөм, хәелардзинад, ләегдинадмө; рәзын көнүн цымыдисдзинад ирон адәмы историмө, нәе фыңдәлты рәсугъд әгъдәуттөм.

(Урочы архайынц историйы әмө традицион культурәйи ахуыргәнджытә).

I-аг ныів

Нæ адæмы цæугæ хæзнатæ

II-аг ныів

Официалон “фыст истори”

III-аг ныів

Æгъдау- Царды фидауц

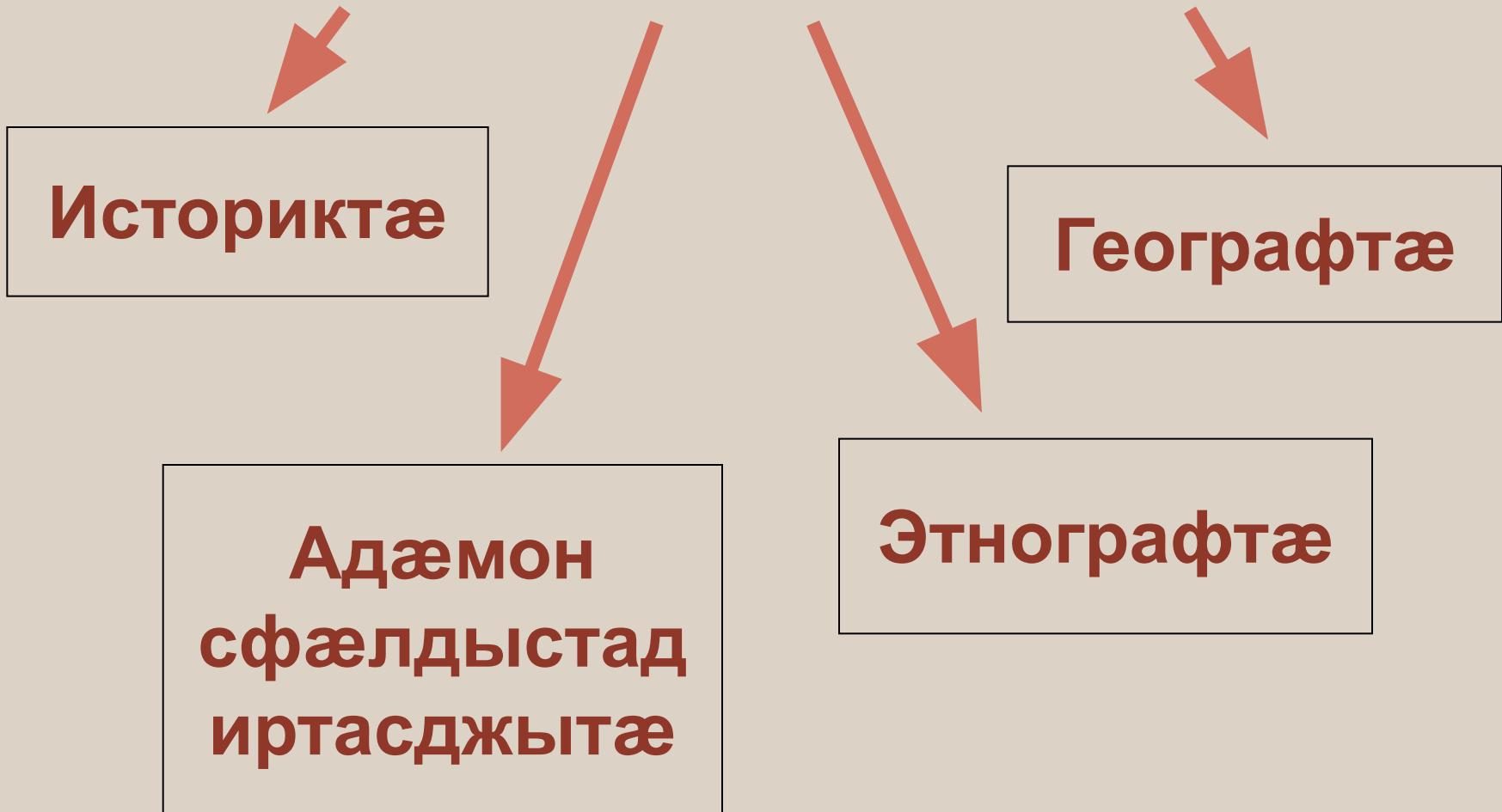
IV ныів

Адæмы фарн иудзинады ис

V ныів

“Ой кæнæ-сæрибар, кæнæ-
мæлæт...”

Æрығон иртасджытә



1. «Хазби оемө Уөрөсейы паддах»
2. «Апхадзийы хөст»



Адәмон
сфәлдыстад
иртасджытә

3. «Хазбийы фын» (Историон таурөгъ)
Фөсхохаг
4. «Хазбийы хөст»

ХАЗБИЙЫ ЗАРЭГ.

Уәй, Хазби, Куырттаты Хъугом, уәй,
манаңузайсан мын, зәгъы,
Уәй тох, дзәнәты фәбадинаг, уәй-уәй уәрәйдә,
уә Хазби!

Ей, уәй тох!
Уәй-уә, дзәнәтмә, зәгъы, уәй фәндарааст,
уә Хазби!

Ей, уәй тох!
Уәй, зәгъта, дә гыцым ус, зәгъ, уәй, кәмәен, зәгъ,
зайдзен уәда,

Уәй-уәй, дзәнәты фәбадинаг, уә-уәй,
уә рухсаг арбауай!

Уәй тох!
Уәй тох дзәнәтмә, зәгъы, уәй фәндарааст, уә Хазби!
Ей, уәй тох!
Уәй, дысон ахсаевы дын мәсна цәйдәр фынтае федтон,
нана!

Уәй, цыма, комы нарајджы сәлфынаег фәзынди!
Ей, уәй тох!
Уәй, уәй, уырдаем дын мәсыйгәй дыгууә ахсаның
бәлоны,

Кәрәдзи къоплатә тоңгайә, күң ратахтысты!
Ей, уәй тох!
Уәй, зәгъы, нә сау хъуг та йә къелает їе 'фәдджы,
Афтәмәй комы нараемгә бөгү-богыңгайә зъордта!
Уый ңаваэр у, цы диссаг у, нана?

Уәй тох!
Дзәнәты фәбадай, уәй тох!
Ей, уәй тох!
Уәй, жәмә дә хотаे дә размә, зәгъы,
Кәрәдзийы дзыккутә тоңгайә аңаудзысты!
Ей, дә мад та їе 'фәдджы йә рәхыс
әрүйфтаудзән!

Уәй тох!
Уәй, дзәнәты фәбадай, уәй тох!
Ей, уәй тох!

Историктә



Хазбийы хъæбатыр тох инæлар Абхазовы æфсады ныхмœ



Кавказы цыд
хœест.

Карз œмœ
œгъатыр.
Сыгътой
хъœутœ,
рœмыгътой
мœсгүйтœ,
цагътой адœмы.



Кавказөгтө хъахъхъөдтой сө бөстө, сө цард, сө бартө



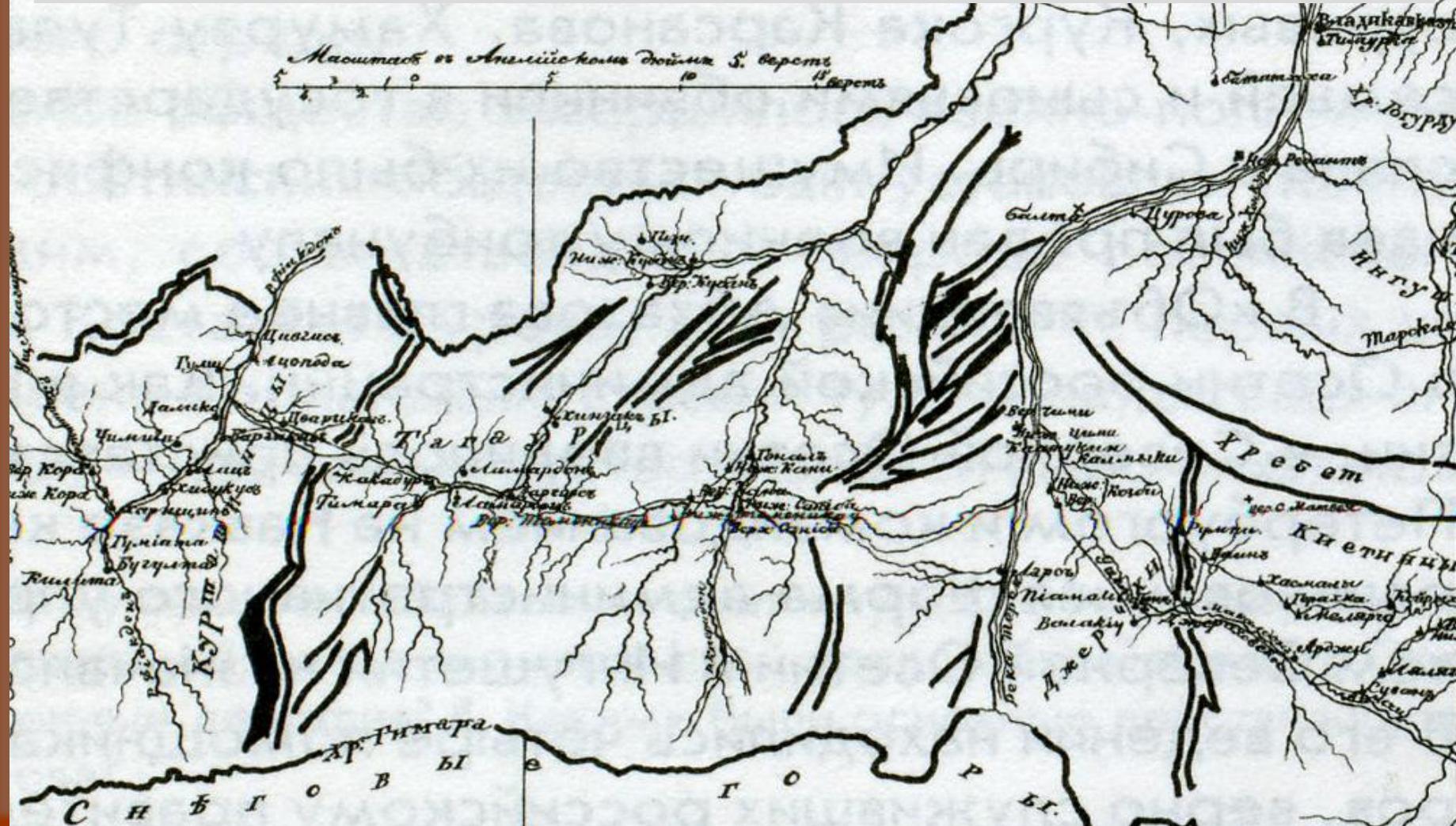
Инәлар Ермолов фыста йәе боныңды:



«Бунтующие селения
разорены и сожжены,
сады и виноградники
вырублены до
корня...

Нищета будет их
казнью.»

«1830 азы 10 декабры Хъобан сыгъд өөрцыд, йөө цөрджытө тард өөрцыдысты Арыдоны хутормө», - хъусын кодта Н. Ф. Паскевич.

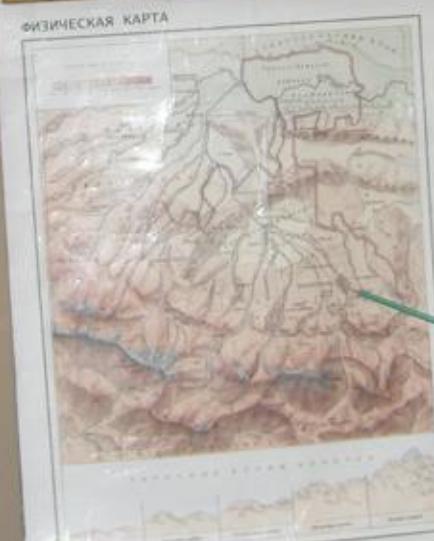




НЫХАС



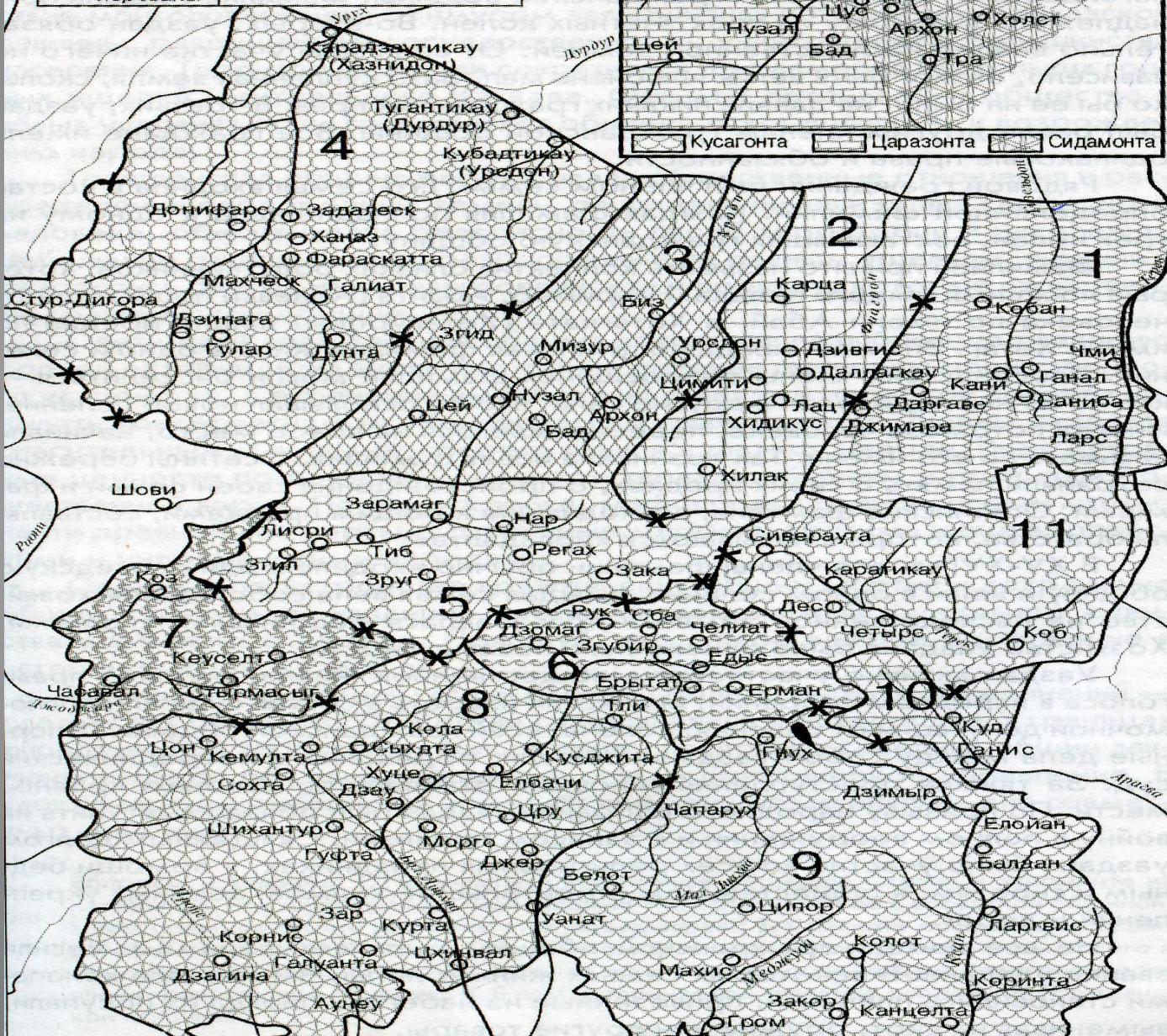
1. Салам дөттыны оемө фөндарааст көнүны өгъдөуттө.
2. Хистөрөн кад көнүны өгъдау.
3. Уазөгөн аргъ көнүны өгъдау.
4. Хистөртө нымайынц, аргъ көнүнц көстөртөн.
5. Уацмысы архайджытөн сө ныхасы күлтурө у бөрзонд, хөрзхъөд.



Осетинские общества:

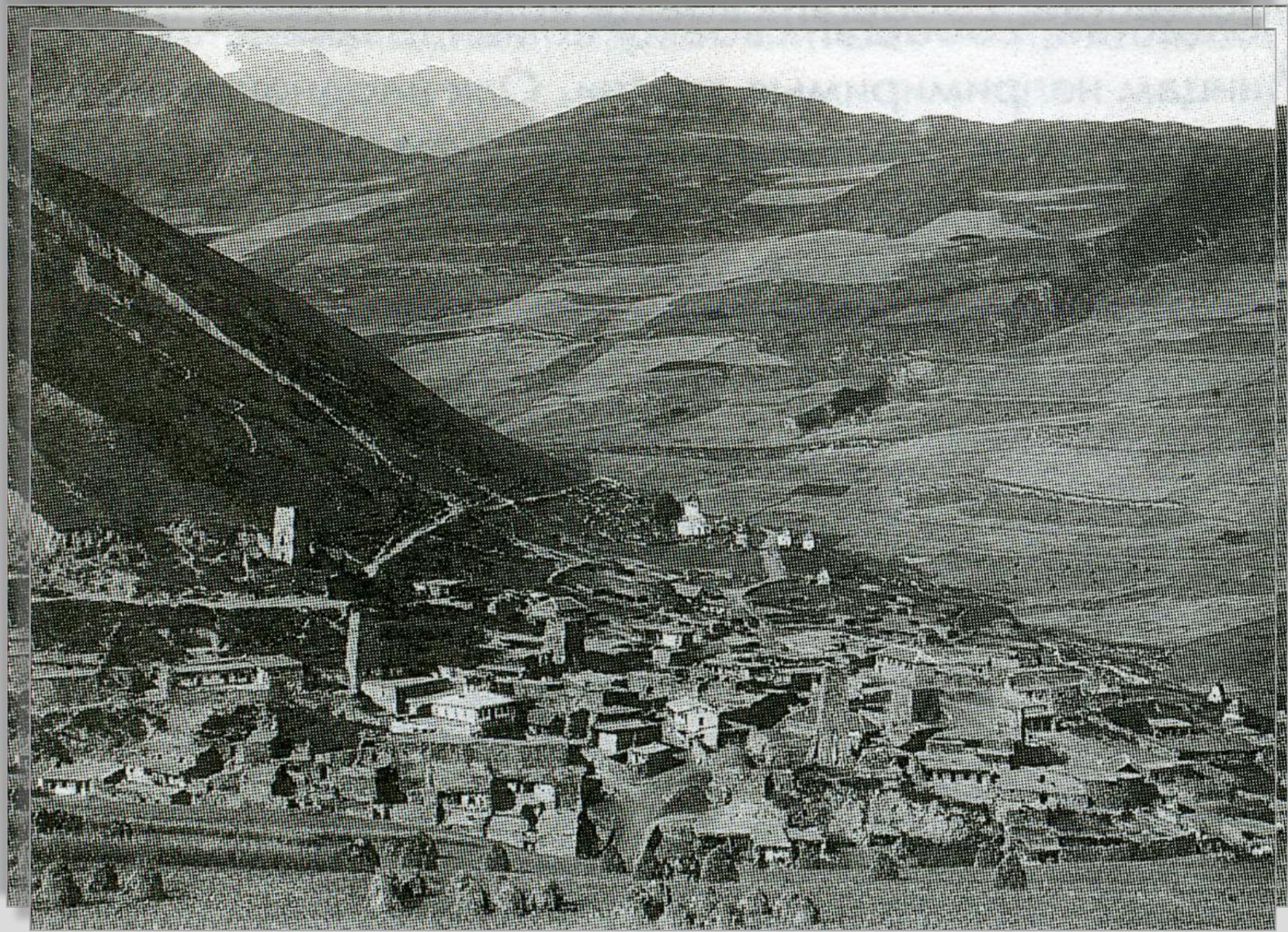
1. Тагаурское
2. Куртатинское
3. Алагирское
4. Дигорское
5. Туальское
6. Урс-Туальское
7. Кударское
8. Дзауское
9. Ксанское
10. Кудское
11. Тырысыгомское

✗ - Основные перевалы



Три колена Алагирской гражданской общины













- Аертөө геройы, сөртөө сыгъдөг уды, царды
сөртөө тыыхы.
Аертөө адөймаджы хуызы бацыд ирон дзыллө.
Джылкайты Ш.



ИСЛАМ

разагъд

ы

лøег

МОНОН
фøетøе

Г

ХАЗБИ

сøериба

р

лøег

йø рøестøеджы
хъайтар

куырых

он

хистøер

НАНА

хъайтар

ы

мад

патриоты
символ

Райгуырøен
бøестøейы
символ

фидар
сылгойма

Г

ХАТДЗÆГТАË:

- Ирон адœммœ иудзинад кœй нœ уыд, уымœ гœсгœ Хазбийы фœдыл нœ разынд «хœстмœдзœуœг кœстœртœ.»
- Хазби амард сœрибар лœгœй, йœ тохœй равдыста, ирон лœг мœльиң куыд зоны», уый.
- Адœмы бœрн, адœмы 'фсарм цардœй уœлдœр œмœ ахсджиагдœр сты.

УАЦМЫСЫ ПРОБЛЕМАЕ

сөриба
р

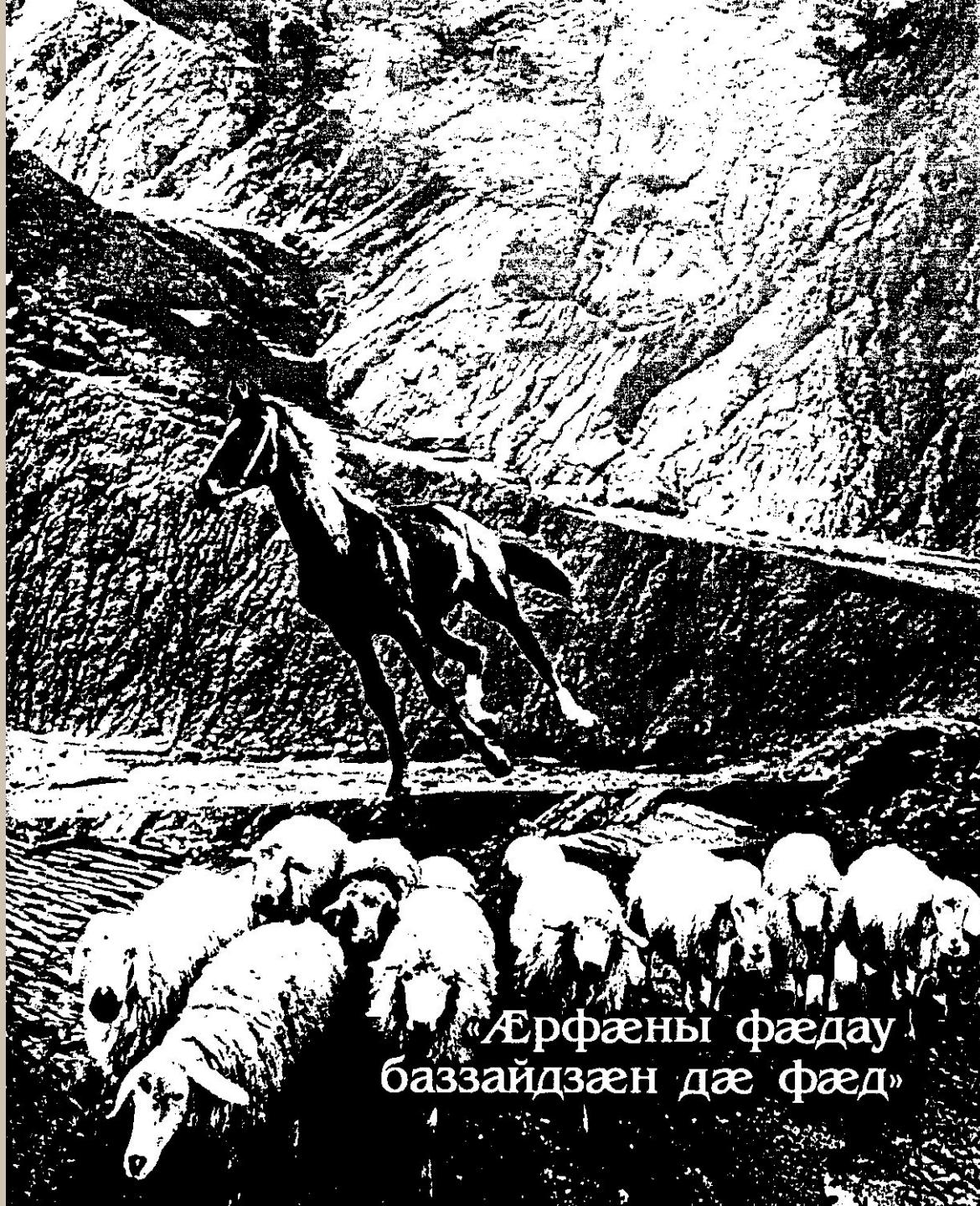
иудзин
ад

патриоти
зм

**Стыр поэт Фирдоуси загъта: «Зәеххыл
әнәмәләт сты әермәст геройы
сгуыхт (Хазби) әмә куырыхоны ныхас»
(Елбыздыхъойы сәфәлдүистад)**

**- АЕЗ РАЗЫ НӘ ДӘН НИЦӘЙАГ
АДӘЙМАДЖЫ ХЪЫСМАӘТЫЛ. ЦАРДЫ
ХЪУАМӘ ИСТЫ ФӘД НЫУУАДЗОН.**

Брытъиаты Елбыздыхъо



«Әрфәнің фәедау
баззайдзән дә фәд»